

Posudek oponenta diplomové práce:

Název: *Dominikáni mezi barokem a osvícenstvím. Konventy dnešních severních Čech v době tereziánské a josefínské*

Autor: Bc. Eliška Kořítková

Odevzdáno na Ústavu českých dějin FF v srpnu 2023

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	výborně
Metodologie práce	výborně
Koncepce a struktura práce	výborně
Práce s prameny	výborně
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	výborně
Invenčnost a původnost	výborně

Na diplomové práci Elišky Kořítkové je na první pohled znát, že k obhajobě předkládá výsledek systematického bádání a téma si důkladně promyslela. Práce koreluje se současnými trendy v monasteriologickém bádání (tj. řádová historiografie, výzkum sociálních sítí a interakcí řeholních řádů s různými vrstvami společnosti, prosopografické studium řeholníků). Tedy s tématy, kterými se zabývám i já v rámci svého výzkumu dějin kapucínského řádu, což vzhledem k velkým komparačním možnostem, které se zde skutečně naskýtají, velmi oceňuji.

Eliška Kořítková prokazuje dobrou znalost latiny a němčiny, když pracuje s dosud nevydanými prameny, pro bádání nad raně novověkými tématy nezbytně nutnou. Kvituji, že autorka se nesoustředila jen na prameny dominikánské provenience, ale pracovala i s prameny z druhé strany interakce, v jejím případě městské a guberniální správy.

Z hlediska obsahu mám jen minimum připomínek. Výtky jsou způsobeny spíš tím, že předložený text vzbuzuje dojem opravdu solidní práce, takže lze od ní vyžadovat více než od běžné diplomové práce. K přepisům citací z pramenů bych doporučoval, aby se diplomatka do budoucna seznámila podrobněji s edičními pravidly, které se v současnosti používají v rámci ediční práce s latinskými a německými historickými texty a jimi se následně řídila. V případě dominikánských teologických a filozofických učilišť bych se důsledně držel pojmu „studia“ a nepoužíval bych výraz „škola“, který dle mého evokuje představu, že při kláštře dominikánů mohla fungovat veřejná škola (například triviální). V rámci řádové peregrinace bych autorce

doporučoval využít dochované tištěné výroční katalogy české dominikánské provincie uložené v soukromém provinčním archivu českých dominikánů (Husova 234/8, 110 00 Praha 1 – Staré Město), s nimiž jsem měl možnost osobně pracovat a které jí dokážou dát částečně další odpovědi na její předestřené otázky týkající se řádové peregrinace (s. 50). Ty jsou dochovány pro období, které autorka sleduje. Nevyužity byly také bohaté možnosti komparace, diplomantka mohla činnost dominikánů daleko více srovnat s obdobnými aktivitami jiných řeholních řádů, jelikož k jejich raně novověkým dějinám po roce 1989 již vzniklo velké množství literatury.

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	výborně
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	výborně
Přílohy	výborně

Z hlediska formálních náležitostí oceňuji důslednou úpravu práce, v které se nachází jen minimum chyb, což bohužel v rámci kvalifikačních prací dnes již není samozřejmostí. Výborná je práce s poznámkovým aparátem. Z formálních drobností bych jen upozornil, že například v seznamu literatury zůstal špatně abecedně zařazen a z poznámky pod čarou okopírován odkaz na práci Daniela Kováře (s. 82). V seznamu literatury bych vydané prameny řadil ve zvláštním oddílu. Velmi cenné jsou i přílohy práce, zejména tabulky představených a grafy týkající se peregrinace, které dokázala autorka v textu i odpovídajícím způsobem statisticky zhodnotit, a obrazová dokumentace, na základě níž si čtenář udělá i lepší představu o studovaných pramenech.

C) Celkové shrnutí

Eliška Kořátková se působením dominikánského řádu v dnešních severních Čechách v období raného novověku dlouhodobě zabývá, v rámci bakalářské práce se věnovala klášteru dominikánů v Jablonném v Podještědí, což se promítlo i v celkové kvalitě textu. Nyní práci účelně rozšířila o další dva nedaleké dominikánské kláštery, které jí dali možnost vidět téma v rámci širší perspektivy. Diplomantku jsem měl možnost i vyučovat a pokládám ji za velice nadějnou studentku, a i vzhledem k nastíněným kvalitám oponované kvalifikační práce by bylo vhodné, aby její další profesní směřování setrvalo na poli vědecké činnosti, v optimálním

případě v postgraduálním studiu. S tím souvisí i to, že by bylo po nezbytných úpravách velmi žádoucí, aby části práce byly publikovány v odborném tisku.

Velmi oceňuji, že v rámci studovaného tématu týkajícího se interakce dominikánů s okolní společností si E. Kořítková vybrala jen některé oblasti (konvent a válka, migrace mezi konventy, osvícenské reformy a rušení klášterů), které díky tomu mohla představit i více do hloubky. Výborná je mikrohistorická sonda o „čarování“ na Mariánské skále v Ústí nad Labem, kterého se měl zúčastnit i jeden člen zdejšího dominikánského konventu. Autorka si je však velmi dobře vědoma, že předestřený obraz je jen částečný, poukazuje na další možnosti výzkumu na základě studovaných pramenů, a ty předestírá v závěru práce, zcela správně tak otevírá i další otázky do budoucna.

V této souvislosti a jako téma k diskuzi v rámci obhajoby navrhuji, aby diplomantka blíže představila „trh se spásou duše“ v Ústí nad Labem. V diplomové práci totiž uvádí, že ve městě opakovaně docházelo ke sporům mezi místním děkanem a dominikány. Konflikty však nijak blíže nespecifikuje, jen odkazuje na prameny. Chtěl bych se v této souvislosti zeptat, čeho se konkrétně týkaly? Bylo by možné, například na základě testamentárních odkazů, ukázat koho měli ústečtí měšťané ve větší přízni, zda farní či dominikánský kostel? Dokázali dominikáni u nich „prodat“ svoje kazatelské „umění“? Jakou roli v této souvislosti hrálo jejich růžencové bratrstvo?

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

V Praze, dne 28. 8. 2023

Podpis: